

Maatregelen tegen droogte en waterschaarste

Met uitzondering van 2021, waren de voorbije zomers droog tot zeer droog. Hoe kan je het fruitgewas in periodes van droogte van voldoende water voorzien? In het kader van verschillende projecten, onderzoeken we maatregelen rond efficiënt watergebruik, alternatieve waterbronnen en waterinfiltratie.

Van de afgelopen vijf jaren (2018-2022) waren er vier jaren, waarbij de lente en/of zomer getroffen werden door periodes van droogte van meerdere weken tot maanden. Dat beïnvloedde telkens de opbrengst en vruchtbaarheid van het fruit negatief. Daarenboven dreigt het gevaar dat de fruitbomen in hun fysiologie blijvend negatief beïnvloed worden door het jaarlijks optreden van lange periodes van droogte. Er zijn daarom maatregelen nodig om de bomen beter die stressperiodes te helpen doorkomen. Hiernaast lees je de droogtegerelateerde maatregelen waarnaar pcfruit al heel wat onderzoek deed of nog onderzoek lopende is in samenwerking met meerdere partners.

Foto 1

Aanleg van dremfels bij volleggronddaarbei (demo i.k.v. project 'Vlaanderen WaterProof').

Water besparen

- **Irrigatie bij peer volgens irrigatie-advisering 'PWARO' en/of variabele irrigatie o.b.v. bodemvochtsensoren:** Rekening houdend met de lokale en actuele bodemvochtstatus kan je de irrigatie beter afstemmen op de behoefte van de plant. Zo geef je niet te weinig, maar ook niet te veel water en stijgt de hulpbronefficiëntie aanzienlijk. Meer info via www.pcfruit.be/nl/fruitteler/bedrijfsbegeleiding/irrigatie-en-fertigatie-pwaro en www.pcfruit.be/nl/intelligenter-fruit-telen. Via die laatste link vind je verschillende rapporten en technische fiches terug over variabele precisie-fruittelt technieken, waaronder één over slimme irrigatie. Slimme irrigatie wordt ook verder onderzocht i.k.v. het project 'Vlaanderen WaterProof'. Specifiek voor blauwe bes verscheen in Fruit 2 (2023) een artikel omtrent efficiënt irrigeren met een waterbalansmodel zoals ontwikkeld en getest in het kader van het Interreg V-project Smart Growers (www.smartgrowers.eu)
- **Nachtvorstberekening:** Het gebruik van pulse-rende microsprinklers als bovenkroonberekening dringt het waterverbruik met 2/3de terug. Meer info via: www.pcfruit.be/nl/fruitteler/bedrijfsbegeleiding/vorstbescherming/overzicht/berekening

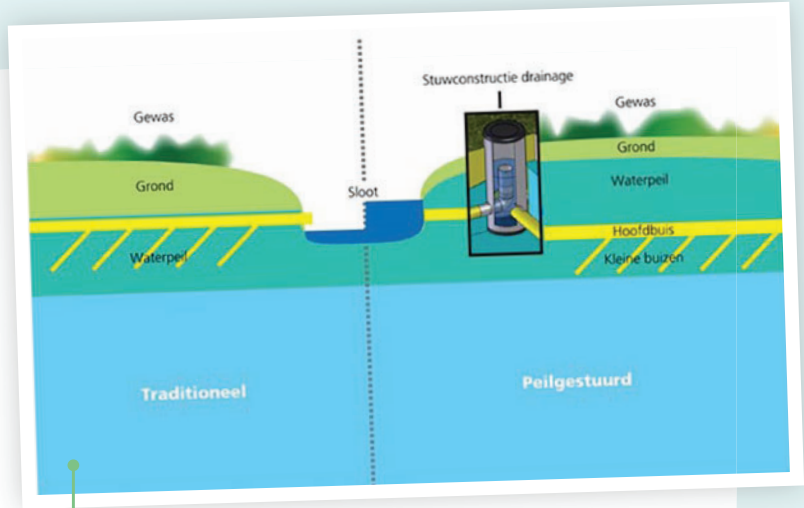
Waterinfiltratie/Bodemzorg

- Rond **waterinfiltratie** op hellende fruitpercelen (meerjarig fruit) verscheen een artikel in Fruit 4 (2023). We doen verder ook onderzoek naar het effect van drempels op waterinfiltratie/runoff bij hellende percelen volleggronddaarbei (**Foto 1**). Daarover verschijnt later een artikel in Fruit.

■ Op vlakke percelen kan **peilgestuurde drainage** toegepast worden. Het nut van peilgestuurde drainage werd al aangetoond op verschillende locaties in Vlaanderen. Het voordeel tegenover de klassieke drainage is dat je het waterpeil hoog kunt houden (**Figuur 1**), waardoor irrigatie minder snel nodig is. In Haspengouw en het Hageland zijn er voor de fruitteelt echter nog geen demonstraties rond peilgestuurd draineren. Het project 'Vlaanderen WaterProof' pakt dat nu aan en test die maatregel in de praktijk in de fruitstreek. Meer info over peilgestuurde drainage kan je terugvinden in Fruit 14/15 (2022).

■ Een **hoog organische stofgehalte** zorgt voor een beter waterbergend vermogen van uw bodem. Daardoor heeft die minder snel last van droge periodes. Het gebruik van stalmest of andere mulch-materialen heeft daarin bijvoorbeeld een positieve bijdrage.

Figuur 1
Vergelijking van veldsituaties bij klassieke en peilgestuurde drainage (Bron: Deltaprogramma agrarisch waterbeheer, 2017).

Alternatieve waterbronnen

Percelen die enkel afhankelijk van oppervlaktewater of putwater zijn, lopen risico bij oppomp- en captatieverboden. Evalueer of je alternatieve bronnen kan aanspreken, zoals regenwateropvang, gezuiverd proceswater van industrie, water van regenkappen kleinfruit, trekpoelen (zoals er verschillende in Sint-Truiden en Heers gelegen zijn)...

Meer info via www.pcfuit.be/nl/onderzoek/onderzoeksdomeinen/water/droogte of scan de QR-code.

In het kader van het project 'Vlaanderen WaterProof' evalueren we verder ook de opvang van regenwater van regenkappen bij kers via ondiepe draindarmen in het midden van de grasstrook en het potentieel van regenwater van gescheiden riolering.

Conclusie

Een mix van maatregelen waarbij zowel op efficiënt watergebruik, waterinfiltratie als alternatieve waterbronnen ingezet wordt, lijkt het meeste aangewezen om boomgaarden te helpen om periodes van droogte door te komen zonder veel schade.

'Vlaanderen WaterProof' is een project dat de Vlaamse regering financiert in het kader van de Blue Deal, het programma dat de strijd aanbindt tegen droogte en waterschaarste in Vlaanderen. Binnen dit project worden voor de fruitteelt een aantal innovatieve maatregelen in de praktijk getest en gebruiksklaar gemaakt, zoals slimme irrigatie met sensoren, peilgestuurde drainage, gebruik van alternatieve waterbronnen...

Voor meer informatie kan u terecht via victoria.nelissen@pcfuit.be of op www.vlaanderenwaterproof.be